

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

**ХАРКІВ І ХАРКІВ'ЯНИ
У ВИДАННЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ**

Каталог виставки

2-е видання, виправлене і доповнене

Харків 2009

ББК Ш5(4Укр=Укр9)
ББК 83.3(4Укр=Укр9)
Х 21

Харків і харків'яни у виданнях української діаспори [Текст] : кат. вист. – 2-е вид., випр. і допов. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : О. С. Рябцева, О. М. Дмитрієва]. – Х., 2009. – 27 с.

Каталог книжкової виставки містить бібліографічні описи книг та статей із журналів, виданих українською діаспорою.

Укладачі: Олена Сергіївна Рябцева
Олена Миколаївна Дмитрієва

ПЕРЕДМОВА

У 1995 році Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка в дар від Канадського Товариства Приятелів України одержала майже десять тисяч примірників книг і періодичних видань українською та іноземними мовами. Ці видання покладено за основу бібліотеки екстеріористики, яка являє собою колекцію документів про Україну, що вийшли друком поза її межами. Цей фонд популяризується різноманітними заходами, серед яких у 1999 році була книжкова виставка «Харків і харків'яни на сторінках видань української діаспори».

Організатори виставки мали на меті надання користувачам інформації, яка допомогла б їм відчутти нерозривний зв'язок між Україною, Харковом і українською діаспорою світу. Цьому також приляло видання друкованого каталогу виставки.

Перше видання каталогу вийшло невеликим накладом і швидко розійшлося. Тому було вирішено перевидати його з деякими змінами та доповненнями. Не зазнали змін бібліографічні описи видань, які подано за державним стандартом, чинним на момент укладання першого видання каталогу: ГОСТ 7.1-84 Библиографическое описание документа: Общие требования и правила составления.

Посібник включає описи книг і журнальних статей українською мовою, а також фотографій за 1929–1992 рр. Матеріал систематизовано за розділами виставки. У першому розділі описи розташовані за алфавітом авторів та назв, у другому – за алфавітом персоналій. У межах окремої персоналії подано коротку біографічну довідку, описи книг авторів, літератури про них, у деяких випадках – фотографій або портретів. Бібліографічному опису документів передуює шифр, за яким можна замовити літературу в ХДНБ ім. В. Г. Короленка. В описах документів збережено орфографію оригіналу.

Видання адресоване історикам, філологам, бібліотечним працівникам, усім, хто цікавиться історією нашого міста і відомостями про видатних людей, життя і творчість яких пов'язані з Харковом.

Пропозиції та зауваження просимо надсилати на адресу: 61003 Харків-3, пров. Короленка, 18. ХДНБ ім. В. Г. Короленка, відділ україніки.

I ХАРКІВ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Вовк В. Зустріч з Україною: [Подорожні нотатки] // Сучасність. – 1965. – Чис. 11. – С. 107–116.

С. 108, 110: Харків.

Гейбер І. Залізобетонний «Вася» йде в атаку на захід // Сучасність. – 1983. – Чис. 1-2. – С. 302–309. – (Життя в Харкові).

Харків у 70-ті роки.

В2-19240 Звичайна О. Золотий потічок з голодного Харкова: Повість з часів нім. окупації України. – Вінніпег: Накладом Орг. українців Канади, 1947. – 93 с.

Кардиналовська-Пилипенко Т. Спомини з 1920 – 1930-х років // Сучасність. – 1983. – Чис. 1-2. – С. 81-97.

Культурне життя Харкова у зазначений період, спогади про Сергія Пилипенка – українського письменника, який у 20-ті роки ХХ ст. жив у Харкові.

Коваленко О. На межі двох віків: (Спогади про Укр. студ. громаду в Харкові) // Визвол. шлях. – 1992. – Кн. 12. – С. 1495–1505; 1993. – Кн. 1. – С. 85–96; Кн. 2. – С. 235–243.

КЗ-38496 Коллард Ю. Спогади юнацьких днів, 1897–1906: Укр. студент. громада в Харкові і Рев. укр. партія (РУП) / Вступ. слово й ред. М. Антоновича. – Торонто: Срібна сурма, 1972. – 24 с.: іл.

КЗ-40939 Куліш В. Слово про будинок «Слово»: Спогади. – Торонто: Гомін України, 1966. – 68 с.: іл. – (Б-ка вид-ва «Гомін України»; Чис. 301).

Автор книги, син українського драматурга Миколи Куліша, розповідає про будинок «Слово», який в 1930 році було збудовано в Харкові для українських письменників і поетів.

Лавріненко Ю. На початках українського відродження: До 200-річчя народження Василя Каразіна. 10 лют. 1773 – 1973 // Сучасність. – 1974. – Чис. 2. – С. 82–95; Чис. 3. – С. 54–66;

Чис. 4. – С. 55–64; Чис. 5. – С. 31–62; Чис. 7-8. – С. 62–68; Чис. 11. – С. 34–51.

Харків на початку ХХ сторіччя: культурне, літературне та наукове життя.

Лавріненко Ю. Побратимство великого відродження: [Літ. Харків 1920 – 1930-х рр.] // Сучасність. – 1986. – Чис. 1. – С. 48–55.

Лиман Л. Повість про Харків: [Написана в 1947 році] // Сучасність. – 1970. – Чис. 9. – С. 23–40; Чис. 10. – С. 20–42; Чис. 11. – С. 86–103.

Логвин Г. Н. По Україні: (Стародавні мистецькі пам'ятки) // Визвол. шлях. – 1977. – Кн. 6. – С. 690–704.

С. 700–703: Про Харків.

Пріцак О. Місце Липинського в українській інтелектуальній історії // Сучасність. – 1983. – Чис. 1-2. – С. 198–210.

С. 202–206: Про Харківський університет та його випускників, зокрема М. Максимовича, М. Костомарова.

Павловський В. До 50-ліття «Кіровського терору» // Сучасність. – 1985. – Чис. 12. – С. 56–68.

Йдеться про репресованих письменників, які у 30-ті роки жили в Харкові (Кость Буревій, Олекса Влизько, Григорій Косинка, Дмитро Фальківський, Василь Мисик, Левко Ковальов).

К2-65435 Семененко О. Харків, Харків... – Б. м.: Сучасність, 1976. – 240 с. – (Б-ка Прологу і Сучасності; Чис. 108).

Сокіл В. Здалека до близького: [Спогади] // Сучасність. – 1981. – Чис. 2. – С. 104 – 115.

Василь Сокіл, прозаїк і драматург, з 1928 до 1978 р. жив у Харкові.

Федоренко В. На сучасній Харківщині // Сучасність. – 1979. – Чис. 9. – С. 87–94.

Спомини про Харківський університет у 70-ті роки.

Харківський університет очима колишніх студентів: [Спогади] // Сучасність. – 1983. – Чис. 1-2. – С. 252–292.

Худий А. Діяльні жінки Харківщини ХІХ століття // Віра. – 1994. – Чис. 1. – С. 28–30.

Розповідь про харків'янок, які брали участь у культурному та науковому житті міста ХІХ – початку ХХ ст.

Штурман Д. Харківська трагедія: Риси життя технологічної інтелігенції УРСР [в 1930 – 1970-ті рр.] // Сучасність. – 1980. – Чис. 11. – С. 45–63.

2 ІСТОРІЯ ХАРКОВА – ІСТОРІЯ ЇХНЬОГО ЖИТТЯ

2.1 Перша і остання сторінка: Харків у їхньому житті

АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ БОРИС ДМИТРОВИЧ

(1899 – 1984)

Прозаїк, публіцист, критик. В 1917–1919 роках навчався в Харківському університеті. У 1930-ті роки активно друкувався в харківському журналі «Червоний шлях»

КЗ-40936 Антоненко-Давидович Борис // Романенчук Б. Азбуковник: Енцикл. укр. л-ри. – Філадельфія, 1969. – Т. 1. – С. 114–118.

В1-16330 Чуб Д. Борис Антоненко-Давидович: Життя і

творчість. – Мельборн: Ластівка, 1979. – 32 с.

К2-71383 **Б. Антоненко-Давидович** (1932 рік): Портрет [Худож. В. Цибульський] // 200 листів Б. Антоненка-Давидовича. – Мельборн, 1986. – С. 4.

БІЛЕЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ

(1884 – 1961)

Видатний літературознавець, мистецтвознавець, академік АН
УРСР (з 1939). Значна частина життя і науково-педагогічної
діяльності пов'язана з Харковом

Давидович Ю. Доробок і доля. На свіжу могилу академіка
О. Білецького // Листи до приятелів. – 1961. – № 9-10. – С. 5–10.

Кошелівець І. О. Білецький (1884 – 1961) // Сучасність. –
1961. – Чис. 9. – С. 62–68.

Кравців Б. О. Білецький про радянське шевченкознавство
// Сучасність. – 1962. – Чис. 1. – С. 8–15.

ВРАЖЛИВИЙ (справжнє прізвище – ШТАНЬКО)
ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ

(1903 – 1937)

Український письменник, член Спілки селянських письменників
 «Плуг». З 1930-х років жив і працював у Харкові

Майстренко І. До 80-ліття Василя Вражливого // Сучас-
 ність. – 1983. – Чис. 9. – С. 31–35.

ВУХНАЛЬ ЮРІЙ
 (справжнє прізвище – **КОВТУН ІВАН ДМИТРОВИЧ**)

(1906 – 1937)

Письменник-сатирик і гуморист. Народився на Харківщині,
 навчався в Харківському інституті народної освіти

Чуб Д. Юрій Вухналь сміється: [Спогади] // Молода Україна. – 1977. – № 259. – С. 6–8.

Чуб Д. Талановитий гуморист і сатирик Юрій Вухналь: (1906–1977) // Сучасність. – 1978. – Чис. 10. – С. 20–25.

ГЖИЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР ЗЕНОВИЧ

(1895 – 1973)

Український прозаїк. В 1919 – 1933 роках жив у Харкові, друкувався в місцевих журналах

Б2-17740 **Гжицький В. З.** Чорне озеро (Кара-Кол): Екзот. роман. – Вінніпег: Новий шлях, 1947. – 309 с.

КЗ-40036 **Чуб Д.** На життєвому і творчому шляху Володимира Гжицького // Чуб Д. Люди великого серця. – Мельборн, 1981. – С. 161–179.

**ГРІНЧЕНКО
БОРИС ДМИТРОВИЧ**

(1863 – 1910)

Український письменник, філолог, етнограф, педагог,
громадський діяч. Народився на Харківщині.
Учителював у народних школах Харкова

Б2-17898 Грінченко Б. Д. Серед темної ночі: Повість. –
Вінніпег: Накладом і друком Укр. вид. спілки, 1929. – 116 с.

Шаян В. Життя і творчість Бориса Грінченка: (З нагоди
століття з дня його народження) // Визвол. шлях. – 1963. –
Кн. 11–12. – С. 1287–1303; 1964. – Кн. 1. – С. 59–67; Кн. 2. –
С. 157–168.

Шаян В. Містерія Могили Тараса Шевченка: [Окремий
розд. із кн. «Життя і творчість Бориса Грінченка»] // Визвол.
шлях. – 1964. – Кн. 3. – С. 271–274.

*Про створення Братства Тарасівців (1892 р.), заснов-
никами якого були Б. Грінченко, М. Міхновський, І. Липа.*

Шаян В. Поезія благородного героїзму [Б. Грінченка] //
Визвол. шлях. – 1964. – Кн. 9. – С. 893–903.

**КОСИНКА
ГРИГОРІЙ МИХАЙЛОВИЧ**

(1899 – 1934)

У 30-ті роки жив у Харкові, друкувався в журналах, працював диктором Харківського радіоцентру

Б1-7265 Косинка Г. В житах: Оповідання. – Авгсбург: Б. в., 1947. – 64 с.

Гуменна Д. Магія Косинчиного слова // Сучасність. – 1980. – Чис. 10. – С. 9–22.

КУРБАС ЛЕСЬ

(1887 – 1937)

Видатний український режисер, актор, теоретик театру, драматург, публіцист. З 1926 до 1933 року діяльність Леся Курбаса і театру «Березіль» була пов'язана з Харковом

КЗ-27676 Леся Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників – документи / Заг. ред., передм. і прим. проф. В. Ревуцького; Упоряд. О. Зінкевич. – Балтимор; Торонто: Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1989. – 1026 с. – С. 5: Фото 1928 р.

Гірняк Й. З хроніки останніх днів «Березоля» // Сучасність. – 1979. – Чис. 11. – С. 52–59.

Макарадзе В. Театр Леся Курбаса // Сучасність. – 1982. – Чис. 1-2. – С. 121–132.

Справа Леся Курбаса й театру «Березіль» на колегії Народного Комісаріату Освіти УРСР: [Стенограма засід. 5 жовт. 1933 р.] // Сучасність. – 1979. – Чис. 11. – С. 3–51.

МИСИК ВАСИЛЬ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

(1907 – 1983)

Поет, прозаїк, перекладач, майже весь життєвий і творчий
шлях якого невід'ємний від Харкова. В харківській землі
покоїться прах митця

Костюк Г. Василь Мисик // Сучасність. – 1983. – Чис. 9. – С. 5–22.

**МІХНОВСЬКИЙ
МИКОЛА ІВАНОВИЧ**

(1873 – 1924)

Видатний український політичний діяч. На початку ХХ ст. працював у Харкові адвокатом. Був головою Української Комісії в українському відділі Харківської громадської бібліотеки

КЗ-39278 Мірчук П. Микола Міхновський: Апостол української державності. – Філадельфія: Т-во укр. Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, 160. – 136 с. – С.5: Фото.

Андрієвський В. Микола Міхновський: [Нарис суспільно-політичної біографії] // Визвол. шлях. – 1974. – Кн. 6. – С. 588–617.

**САПЕЛЯК
СТЕПАН ЄВСТАХОВИЧ**

(нар. 1951)

Український поет. Живе у Харкові

Б2-19242 Сапеляк С. Без шаблі і Вітчизни. – Торонто: Дослід. ін-т «Україніка», 1989. – 128 с: іл. – (Б-ка сучас. поезії / Асоц. діячів укр. культури; Чис.1).

Б2-17560 Сапеляк С. З гіркотою в камені: Поезія / Передм. О. Борисенка. – Б. м.: Сучасність, 1989. – 160 с.: іл. – (Б-ка Прологу і Сучасності; Чис. 184).

Горбач А.-Г. Поет з заслання: (Кілька слів творчості Степана Сапеляка) // Сучасність. – 1979. – Чис. 4. – С. 31–32.

Горбач А.-Г. Поет з християнською громадською совістю: [Степан Сапеляк] // Сучасність. – 1988. – Чис. 7-8. – С. 21–22.

Б2-17560 Степан Сапеляк: [Фото] // Сапеляк С. Без шаблі і Вітчизни. – Торонто, 1989. – С. 7.

**СВІДЗІНСЬКИЙ (СВІДЗИНСЬКИЙ)
ВОЛОДИМИР ЮХИМОВИЧ**

(1885 – 1941)

Поет, критик, перекладач. У 1925 р. приїхав до Харкова, де жив до 1941 р. Належав до літературного об'єднання «Плуг»

Б2-17666 Свідзінський В. Ю. Медобір: Поезії / [Упоряд. і прим. Б Кравціва]. – Б. м.: Сучасність, 1975. – 204 с.

Райс Е. Володимир Свідзінський // Сучасність. – 1961. – Чис. 4. – С. 82–83.

**СКОВОРОДА
ГРИГОРІЙ САВИЧ**

(1722 – 1794)

Видатний український філософ-просвітитель, письменник і педагог. Друга половина життя Сковороди пов'язана із Слобожанщиною, переважно з Харківщиною

КЗ-40056 **Володимир**. Григорій Сковорода – лицар святої броні. – Лондон; Торонто: Б. в., 1973. – 111 с. – (Із циклу «Історія української філософії» / Ін-т Володимира Шаяна; Вид. чис. 7). – Бібліогр.: С. 101–108.

Митрович К. Портрет Сковороди: У 250-річчя його народження // Сучасність. – 1972. – Чис. 11. – С. 44–55.

СНЕГІРЬОВ ЄВГЕН (ГЕЛІЙ) ІВАНОВИЧ

(1927 – 1978)

Відомий український письменник-харків'янин. Закінчив Харківський театральний інститут

Б2-17647 **Снегірьов Г.** Набої для розстрілу та інші твори / [Вступ. ст. В. Гришка]. – Нью-Йорк; Торонто: Вид. Громад. ком. і «Нових днів», 1983. – 492 с.: іл. – С. 5: Гелій Снегірьов, 1977 р. [Фото].

СОСЮРА
ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

(1898 – 1965)

Видатний український поет. В 1920-ті роки жив у Харкові,
у будинку «Слово»

K2-60175 Сосюра В. Засуджене й заборонене: (Вибране з творів) / За ред. В.І. Гришка. – Нью-Йорк: Б. в., 1952. – 103 с.

Майстренко І. Спогади про В. Сосюру // Сучасність. – 1965. – Чис. 5. – С. 69–74.

Ребет Д. Володимир Сосюра: [Життя і творчість] // Сучасність. – 1965. – Чис. 2. – С. 70–77.

СТРІХА ЕДВАРД
(справжнє ім'я – БУРЕВІЙ (БУРОВИЙ)
КОСТЬ СТЕПАНОВИЧ)

(1888 – 1934)

Український поет, прозаїк, драматург, літературний і театральний критик. У Харкові жив з 1929 до 1934 року, але ще в 1927 році, працюючи в Москві під псевдонімом Едвард Стріха, часто надсилав пародії до харківських літературних журналів

Б2-17557 Стріха Е. Пародези. Зозендропія. Автоекзекуція.
– Нью-Йорк: Б. в., 1955. – 268 с.

Там само. – С. 251–265: Шерех Ю. Історія однієї літературної містифікації.

**ХВИЛЬОВИЙ (справжнє прізвище – ФІТІЛЬОВ)
МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ**

(1893 – 1933)

Поет, прозаїк, публіцист, критик, організатор літературного життя в Україні у 20-ті рр. З 1919 р. до смерті жив у Харкові

Б1-7120 Хвильовий М. Г. Вальдшнепи: Роман. – Зальцбург: Нові дні, 1952. – 121 с.

Винниченко В. Про самогубство М. Хвильового і М. Скрипника: З неопублікованих записок В. Винниченка «Думки про себе на тім світі» // Сучасність. – 1971. – Чис. 9. – С. 7–18.

К2-70205 Ган О. Трагедія Миколи Хвильового. – Б. м.: Прометей, Б. р. – 1-й арк. обкл.: портрет Миколи Хвильового.

Костюк Г. Трагічний фінал: До 45-річчя від дня смерті Миколи Хвильового // Сучасність. – 1978. – Чис. 5. – С. 19–34.

Лавріненко Ю. Рапсодія на 1933-й і самопожертву Хвильового // Сучасність. – 1980. – Чис. 5. – С. 46–67.

**2.2 З «першої столиці» – за океан:
діячі української діаспори,
які починали свій творчий шлях у Харкові**

**БАГРЯНИЙ (справжнє прізвище – ЛОЗОВ'ЯГІН)
ІВАН ПАВЛОВИЧ**

(1906 – 1963)

Український поет, прозаїк, драматург, публіцист. У 30-ті роки жив у Харкові, друкувався в харківських журналах. Емігрував наприкінці Другої світової війни. В романі «Сад Гетсиманський» відображено харківський період життя письменника

Б2-17583 Багрянний І. Золотий бумеранг: Зб. поезій: Рештки згубл., конфіск. та знищ., 1926–1946 / [Передм. Б. Подоляка]. – Б. м.: Прометей, 1946. – 175 с.; [1] арк. портр. – (Б-ка новітньої літератури).

Б2-17561 Багрянний І. Сад Гетсиманський: Роман. – Б. м.: Україна, 1950. – 560 с.

КЗ-40948 Костюк Г. Іван Багрянний // Костюк Г. У світі

ідей і образів: Вибр. критич. та іст.-літ. роздуми, 1930 – 1980. – Б. м., 1983. – С. 256–293.

Рахманний Р. Слово про поета, що хотів бути тільки людиною: [І. Багряний] // Сучасність. – 1964. – Чис. 10. – С. 18–22.

К2-68324 Теок. Іван Багряний // Теок. Карикатури з літератури: Фотографії з творчої парафії. – Мюнхен, 1947. – 61 с.: іл.

Шерех Ю. Людина великого «ні»: [І. Багряний] // Нові дні. – 1975. – Чис. 95. – С. 28.

Іван Багряний: [Фото] // Нові дні. – 1963. – Чис. 164. – 1 арк. обкл.

**БОЙКО (справжнє прізвище – БЛОХИН)
ЮРІЙ ГАВРИЛОВИЧ**

(1909 – 2002)

Відомий літературознавець і публіцист. У 30-ті роки працював у Харкові в Науково-дослідному інституті ім. Т. Шевченка

К3-40936 Романенчук Б. Бойко Юрій // Романенчук Б. Азбуковник: Енцикл. укр. л-ри. – Філадельфія, 1969. – Т. 1. – С. 398–399.

К4-6163 Юрій Бойко: [Фото] // Бойко Ю. Вибране. – Мюнхен, 1971. – Т. 1. – 2 арк. вкл.

**ВЕТУХОВ
МИХАЙЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ**

(1902 – 1959)

Президент Української Вільної Академії Наук, професор, громадський і політичний діяч, відомий вчений в галузі сільського господарства. У 1920 – 1930 рр. вчився і працював у Харкові

Лисяк-Рудницький І. Пам'яті небуденної людини: У роковини смерті Михайла О. Ветухова // Сучасність. – 1961. – Чис. 1. – С. 77–93: Фото.

Розгін І. Михайло Олексійович Ветухов // Нові дні. – 1959. – Чис. 116. – С. 13–15; Чис. 117. – С. 7–10.

Розгін І. Наукова діяльність і наукові твори професора Ветухова // Овид. – 1960. – Чис. 1. – С. 12–16.

**ГУМЕННА
ДОКІЯ КУЗЬМІВНА**

(1904 – 1993)

Українська письменниця. В 1943 році емігрувала на Захід.
У 1931–1932 рр. жила в Харкові. Друкуватися в харківських
журналах почала з 1924 року

КЗ-37869 Гуменна Д. Дар Евдотеї: Іспит пам'яті. – Балтимор; Торонто: Укр. вид-во «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1990. – 346 с.

Частина книги присвячена споминам про життя в Харкові і зустрічам з харківськими письменниками.

КЗ-40948 Костюк Г. На перехрестях життя та історії: До 70-річчя життя і 50-річчя літературної діяльності Докії Гуменної // Костюк Г. У світі ідей і образів: Вибране. – Б. м., 1983. – С. 311–352.

Б2-12004 Докія Гуменна: Портрет [Худож. І. Багрянний. Львів, 1944-го р. Оригінал зберігається в архіві-музеї УВАН США] // Гуменна Д. Золотий плуг: Роман. – Нью-Йорк, 1968. – 1 арк. вкл.

**НИТЧЕНКО-ЧУБ (справжнє прізвище – НИЦЕНКО)
ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ**

(1905 – 1999)

Відомий літературознавець, поет, видавець. У 1927–1943 рр. жив у Харкові. Емігрував на Захід. Матеріально підтримував українську пресу, зокрема харківський журнал «Березіль»

КЗ-40036 Чуб Д. Люди великого серця: [Статті, розвідки, спогади] / Передм. проф. Ю. Бойка. – Мельборн: Ластівка, 1981. – 243 с. – С. 6: Фото.

**ШЕРЕХ (справжнє прізвище – ШЕВЕЛЬОВ)
ЮРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ**

(1908 – 2002)

Український літературознавець, мовознавець, академік НАН України, професор Колумбійського університету (США). Вчився і розпочав свій творчий шлях у Харкові. До війни виступав у харківській пресі як театральний і літературний критик. Наприкінці Другої світової війни емігрував на Захід

К2-64424 Шевельов Ю. Юрій Шерех (1941–1956): (Матеріали для біографії) // Шерех Ю. Не для дітей: Літ.-критич. ст. і есеї. – [Мюнхен], 1964. – С. 5–33.

Юрій Шевельов розповідає про початок своєї літературної та публіцистичної діяльності під псевдонімом Юрій Шерех.

Барка В. Роздоріжжя кобзарів: [Літературна діяльність Ю. Шевельова (Ю. Шереха)] // Сучасність. – 1969. – Чис. 3. – С. 59–70.

Маляр П. Збірник на пошану Юрія Шевельова // Сучасність. – 1973. – Чис. 12. – С. 61–69.

Фізер І. Юрій Шевельов як літературний критик: У шістдесятиріччя з дня народження // Сучасність. – 1969. – Чис. 2. – С. 50–53.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
I ХАРКІВ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ	4
2 ІСТОРІЯ ХАРКОВА – ІСТОРІЯ ЇХНЬОГО ЖИТТЯ	6
2.1 Перша і остання сторінка: Харків у їхньому житті	6
2.2 З «першої столиці» – за океан: діячі української діаспори, які починали свій творчий шлях у Харкові	20

Виробничо-практичне видання

**Харків і харків'яни
у виданнях української діаспори**

Каталог виставки

2-е видання, виправлене і доповнене

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактор Л. П. Суворова

Підписано до друку	Формат паперу 60х84 1/16
1,0 друк. арк.,	0,1 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж	пр. Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.	